

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค12101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและการลบ
ที่มีตัวไม่ทราบค่า

ครูผู้สอน ครูกิตติยาภรณ์ ไชยฤกษ์

$$2 + 3 = 5$$
$$7 - 4 =$$

โจทย์ปัญหาการบวก และการลบ ที่มีตัวไม่ทราบค่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์และ
หาคำตอบของโจทย์ปัญหาการบวก
การลบจากสถานการณ์ที่มีตัวไม่ทราบค่า

เทน้ำแดงลงในกระบอก
3 แก้ว ต้องเติมน้ำอีกก็แก้ว
จึงจะมีน้ำแดงเต็มกระบอก
ที่มีความจุ 4 แก้ว

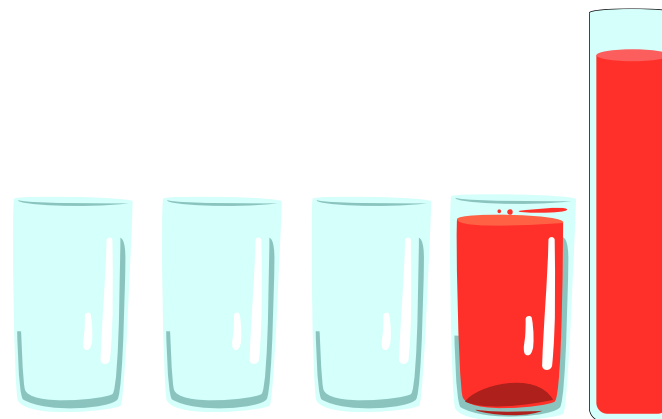
เทน้ำแดงลงในกระบอก
3 แก้ว ต้องเติมน้ำอีกก็แก้ว
จึงจะมีน้ำแดงเต็มกระบอก
ที่มีความจุ 4 แก้ว

เขียนแผนภาพประกอบได้ดังนี้

เทน้ำแดงลงในกระบอก
3 แก้ว ต้องเติมน้ำอีกก็แก้ว
จึงจะมีน้ำแดงเต็มกระบอก
ที่มีความจุ 4 แก้ว

เขียนแผนภาพประกอบได้ดังนี้

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

เทน้ำแดงลงในกระบอก
3 แก้ว ต้องเติมน้ำอีกกี่แก้ว
จึงจะมีน้ำแดงเต็มกระบอก
ที่มีความจุ 4 แก้ว

หาคำตอบได้อย่างไร

แนวคิดที่ 1

ใช้การนับต่อ

นับต่อจาก 3 ไป 1 จะได้ 4
ดังนั้น ต้องเติมน้ำแดงอีก 1 แก้ว

แนวคิดที่ 2

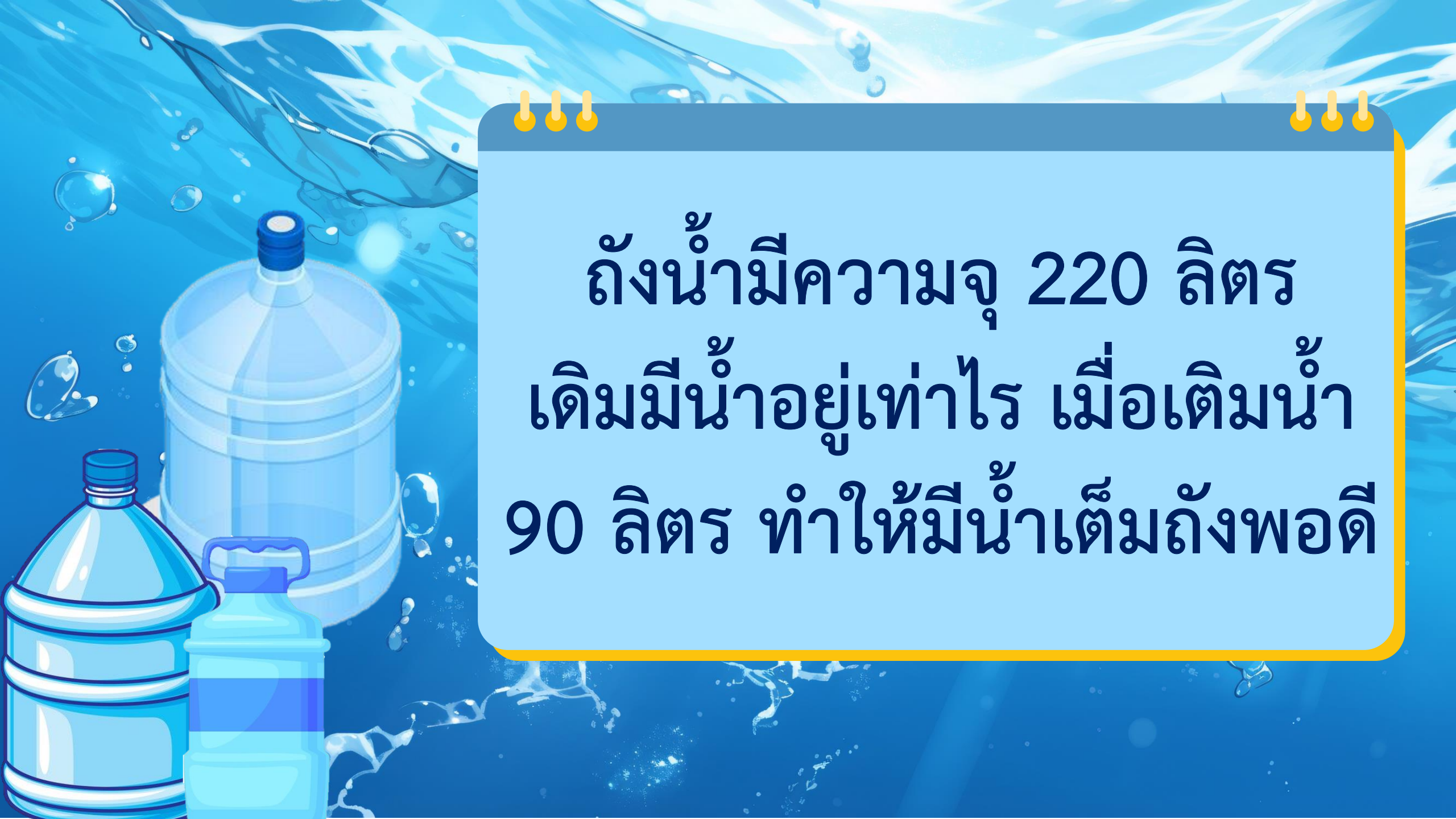
ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$\text{จะได้ } 4 - 3 = \square$$

$$4 - 3 = 1$$

$$\text{ดังนั้น } 3 + \boxed{1} = 4$$

ถังน้ำมีความจุ 220 ลิตร
เดิมมีน้ำอยู่เท่าไร เมื่อเติมน้ำ
90 ลิตร ทำให้มีน้ำเต็มถังพอดี

ถังน้ำมีความจุ 220 ลิตร
เดิมมีน้ำอยู่เท่าไร เมื่อเติมน้ำ
90 ลิตร ทำให้มีน้ำเต็มถังพอดี

เขียนแผนภาพประกอบได้ดังนี้

เดิมมีน้ำในถัง ลิตร

เติมน้ำ 90 ลิตร

ถังน้ำมีความจุ 220 ลิตร

ถังน้ำมีความจุ 220 ลิตร
เดิมมีน้ำอยู่เท่าไร เมื่อเติมน้ำ
90 ลิตร ทำให้มีน้ำเต็มถังพอดี

เขียนแผนภาพประกอบได้ดังนี้

เดิมมีน้ำในถัง ลิตร

เติมน้ำ 90 ลิตร

ถังน้ำมีความจุ 220 ลิตร

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$\square + 90 = 220$$

$$\text{จาก } \square + 90 = 220$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ จะได้

$$220 - 90 = \square$$

$$220 - 90 = 130$$

$$\text{ดังนั้น } \boxed{130} + 90 = 220$$

ตอบ เดิมมีน้ำอยู่ในถัง ๑๓๐ ลิตร

ถังน้ำมีความจุ 220 ลิตร
เดิมมีน้ำอยู่เท่าไร เมื่อเติมน้ำ
90 ลิตร ทำให้มีน้ำเต็มถังพอดี

130 เป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

เพราะเดิมมีน้ำในถัง 130 ลิตร เติมน้ำอีก 90 ลิตร

ได้น้ำเต็มถัง $130 + 90 = 220$ ลิตร

นั่นคือความจุของถังน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับโจทย์

มีถั่วเขียว 42 ลิตร

ตักไปทำขนม

จนเหลือถั่วเขียว 25 ลิตร

ตักถั่วเขียวไปทำขนมก็ลิตร

มีถั่วเขียว 42 ลิตร ตักไปทำขนม จนเหลือถั่วเขียว 25 ลิตร
ตักถั่วเขียวไปทำขนมกี่ลิตร

เขียนแผนภาพประกอบได้ดังนี้

ตักถั่วเขียวไปทำขนม ลิตร

เหลือถั่วเขียว 25 ลิตร

มีถั่วเขียว 42 ลิตร

มีถั่วเขียว 42 ลิตร ตักไปทำขนม จนเหลือถั่วเขียว 25 ลิตร
ตักถั่วเขียวไปทำขนมกี่ลิตร

เขียนแผนภาพประกอบได้ดังนี้

ตักถั่วเขียวไปทำขนม □ ลิตร

เหลือถั่วเขียว 25 ลิตร

มีถั่วเขียว 42 ลิตร

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$42 - \square = 25$$

จาก $42 - \square = 25$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ จะได้

$$42 - 25 = \square$$

$$42 - 25 = 17$$

ดังนั้น $42 - \boxed{17} = 25$

ตอบ ตักถั่วเขียวไปทำขนม ๑๗ ลิตร

มีถั่วเขียว 42 ลิตร ตักไปทำขนม จนเหลือถั่วเขียว 25 ลิตร
ตักถั่วเขียวไปทำขนมกี่ลิตร

17 เป็นคำตอบ ที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

เพราะตักถั่วเขียวไปทำขนม 17 ลิตร
แล้วเหลืออีก 25 ลิตร

เดิมจึงมีถั่วเขียว $17 + 25 = 42$ ลิตร

ซึ่งสอดคล้องกับโจทย์

ให้แต่ละกลุ่มคำตอบและ
แสดงวิธีทำลงในสมุด

1) เดิมมีน้ำเต็มโอ่ง พลอยตักน้ำไปใช้ 37 ลิตรแล้ว
ยังเหลือน้ำในโอ่ง 43 ลิตร โอ่งน้ำมีความจุกี่ลิตร

2) ร้านขนมใช้แป้งกับน้ำตาลทำเค้ก ถ้าใช้น้ำตาล
50 ถ้วยตวง ต้องใช้แป้งกี่ถ้วยตวง จึงจะได้ส่วนผสม
ของแป้งและน้ำตาล 120 ถ้วยตวง

1) เดิมมีน้ำเต็มโอ่ง พลอยตักน้ำไปใช้ 37 ลิตร แล้วยังเหลือน้ำ
ในโอ่ง 43 ลิตร โอ่งน้ำมีความจุกี่ลิตร

ประโยคสัญลักษณ์ $\square - 37 = 43$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ จะได้

$$43 + 37 = \square$$

$$43 + 37 = 80$$

ดังนั้น $80 - 37 = 43$

ตอบ โอ่งน้ำมีความจุ 80 ลิตร

2) ร้านขนมใช้แป้งกับน้ำตาลทำเค้ก ถ้าใช้น้ำตาล 50 ถ้วยตวง
ต้องใช้แป้งกี่ถ้วยตวง จึงจะได้ส่วนผสมของแป้งและน้ำตาล 120 ถ้วยตวง

ประโยคสัญลักษณ์ $50 + \square = 120$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ จะได้

$$120 - 50 = \square$$

$$120 - 50 = 70$$

ดังนั้น $50 + \boxed{70} = 120$

ตอบ ต้องใช้แป้ง ๗๐ ถ้วยตวง

แบบฝึกหัด 6.34

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. อ่านคำสั่งของแบบฝึกหัด 6.34
2. ทำแบบฝึกหัด 6.34
3. ตรวจสอบคำตอบ

คำชี้แจงกิจกรรมครู

1. แจกแบบฝึกหัด 6.34
2. อธิบายคำสั่งของแบบฝึกหัด 6.34
3. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

แบบฝึกหัด 6.34

เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

ตัวอย่าง

ตุ้มใบหนึ่งจ 135 ลิตร มีน้ำอยู่แล้ว 75 ลิตร ต้องตักน้ำเพิ่มอีกกี่ลิตร
น้ำจึงเต็มตุ้ม

ประโยคสัญลักษณ์ $75 + \square = 135$

วิธีคิด $135 - 75 = \square$

$135 - 75 = 60$

ดังนั้น $75 + \boxed{60} = 135$

ตอบ ต้องตักน้ำเพิ่มอีก ๖๐ ลิตร

1. แม่ค้าไม่แบ่งทำขนมได้แบ่ง 28 ลิตร ต้องไม่แบ่งอีกกี่ลิตร จึงจะได้แบ่งทำขนม
53 ลิตร

ประโยคสัญลักษณ์ .....

วิธีคิด .....

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. มีน้ำเต็มถัง 250 ลิตร พ่อใช้น้ำล้างรถยนต์ เหลือน้ำในถัง 80 ลิตร
พ่อใช้น้ำล้างรถยนต์กี่ลิตร

ประโยคสัญลักษณ์ .....

วิธีคิด .....

ดังนั้น .....

ตอบ .....

3. พ่อค้าพาทองโกมีน้ำมันพืช 75 ลิตร ใช้น้ำมันพืชไปจนเหลือ 33 ลิตร
พ่อค้าใช้น้ำมันพืชไปกี่ลิตร

ประโยคสัญลักษณ์ .....

วิธีคิด .....

ดังนั้น .....

ตอบ .....

เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

ตัวอย่าง

ตุ่มใบหนึ่งจุ 135 ลิตร มีน้ำอยู่แล้ว 75 ลิตร ต้องตักน้ำเพิ่มอีกกี่ลิตร
น้ำจึงเต็มตุ่ม

ประโยคสัญลักษณ์ $75 + \square = 135$

วิธีคิด $135 - 75 = \square$

$$135 - 75 = 60$$

ดังนั้น $75 + \boxed{60} = 135$

ตอบ ต้องตักน้ำเพิ่มอีก ๖๐ ลิตร

เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

1. แม่ค้าไม้แป้งทำขนมได้แป้ง 28 ลิตร ต้องไม้แป้งอีกกี่ลิตร จึงจะได้แป้งทำขนม 53 ลิตร

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีคิด

ดังนั้น

ตอบ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ของกินพาเพลิน

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ช้อนตวง พร้อมไม้ปาด
2. ถ้วยตวงของแห้ง ถ้วยตวงของเหลว
3. ช้อนกาแฟ
4. แก้ว จาน
5. น้ำดื่มบรรจุขวด
6. น้ำแดง
7. ถ้วยทอดชนิดต่าง ๆ
8. ใบบันทึกกิจกรรม